

er vis paa, at andet menes der heller ikke, naar man siger, at vi ikke skulle have nogen Udenrigspolitik. Man tænker paa det gamle overleverede Begreb om Diplomater, der rottede sig sammen og lavede Rænker, der førte til alle mulige Forviklinger, men de Tider ere for en stor Del forbi. Jeg vil ikke nægte, at der endnu drives Storpolitik, men den bevæger sig for det meste i saadanne Højder, at et Land som vort, selv om vi havde den største Villie dertil, ikke godt kunde komme med, men der er i vore Tider foregaaet en Forandring med Hensyn til, hvad man kan kalde Politikens Indhold. Det er sikkert indlysende for mange af de Herrer, hvorledes Politikken i vore Tider ingenlunde blot er Statsmandskunst, politiske Skaktræk, men det er økonomiske Kampe, økonomiske Interesser i de internationale Forhold, som støde sammen og som maa ordnes, og i disse økonomiske Interesser ere vi lige saa fuldt interesserede som enhver anden. Vort Omraade er mindre end mange andre Staters, vort Folk er mindre, men vore økonomiske Interesser føle vi lige saa dybt, og de ere lige saa magtpaaliggende for os som for Borgerne i en stor Stat. I den Henseende maa vi altsaa med alle Midler søge at værgе os, og jeg er vis paa, at enhver her ingenlunde vilde være med til, at vi skulde afskaffe noget af vor diplomatiske Repræsentation, i Fald vi skulde lide Skade i den Henseende. Der er, hvis jeg maa bruge det Udtryk, en vis Difference, en vis Forskel mellem Konsulernes og Gesandternes Virksomhed, idet Konsulernes er mere lokal og Gesandternes mere almindelig. Konsulerne, af hvilke vi jo have en talrig Stab, er os til uvurderlig Nytte. Det er mig en sand Glæde daglig at se, hvorledes Folk, som staa i liden eller ingen Forbindelse med Danmark, efter at være udnævnte til vore Konsuler, med den største Opofrelse af Tid og tidt af Penge tage sig af danske Interesser, og det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) bemærkede, at det væsentlig er Smaafolk, som henvende sig til dem, og det er meget sjældent, at Smaafolk have at klage over vore Konsulers Mangel paa Evne eller Lyst til at tage sig af deres Sager. Men ved Siden deraf er der en Mængde større Spørgsmaal, som Konsulerne aldeles ikke kunne varetage allerede af den Grund, at de ikke ere paa den Plads, hvor Interesserne skulle varetages, og som endvidere for at kunne forvaltes paa en heldig Maade kræve, at man har Adgang til visse Kredse,

hvor det nu en Gang, som de sociale Forhold ere, især i Udlandet, er ganske umuligt for en Mand, der kun er Konsul, at komme an. Man kræver dertil en Mand, der er akkrediteret hos og forestillet for vedkommende Lands Fyrste eller Chef, og det lader sig ikke gøre paa nogen anden Maade. Derved kommer det ganske vist uheldige Forhold frem, at Gesandtskabsinstitutionen bliver meget kostbar, man maa indrømme, at det er store Summer, det drejer sig om. Tallene ere jo nævnte, og der er særlig fremhævet de store Beløb, som gaa til Bordpenge. Jeg skal her bemærke, at denne Sondring egentlig ikke betyder andet, end at Sagen er saa meget større. Denne Sondring mellem Lønninger og Bordpenge er en rent uadvortes, som har Hensyn til visse Regnskabsregler. Men om ogsaa disse Gager ere store efter vore Forhold, er det en given Ting, at de ingenlunde ere for store. Det kræves ikke, at vore Gesandter i Udlandet skulle optræde som Potentater eller spille en Rolle, som er for stor for et lille Land, men vort Lands Interesser kræve, at en Gesandt lever paa en saadan Fod, at han kan staa i varig Forbindelse med de sociale Lag, med hvilke det netop er os om at gøre, at han kommer i Forbindelse, og hvis en Gesandt ikke kan det, saa er han værre end ingen, saa vil han ikke blot ikke kunne varetage Landets Interesser, men de ville endogsaa blive tilsidesatte, thi man vil naturligvis dømme om Landet efter dets Repræsentant. Deraf følger, at det ingenlunde er en Stilling, som er meget attraaet, at være Gesandt. De fleste maa med stor Vanskelighed, naar de ikke have privat Formue, som de ere villige til at ofre noget af, slaa sig igennem for at holde Skindet oppe. Deraf kommer igen, at man væsentlig er henvist til at rekruttere Gesandterne af en vis Klasse af vore Medborgere. Flere af dem tilhøre ganske vist de højeste Samfundsklasser, men mine Herrer, det er slet ikke Meningen paa nogen Maade, at nogen, han være sig høj eller lav, skulde være udelukket fra Adgangen til Embeder, tværtimod ere vi villige til at benytte alle Kræfter, de være sig jævne eller fornemme, naar de blot ville arbejde for vort Lands Interesser. Og jeg kan sige, at vore Gesandter i det hele med den største Iver og Interesse kaste sig over deres Hverv og egentlig intet bedre forlange, end at faa Opgaver, som de kunne løse, og hvorved de kunne bringe deres Fædreland nogen Nytte. Men det er, som sagt, det mørke Punkt ved Gesandtskabs-